

PATVIRTINTA
Vyriausybinių ryšių centro prie Lietuvos
Respublikos valstybės saugumo
departamento direktoriaus
2010 m. spalio 15 d. įsakymu Nr.2-11RN

VYRIAUSYBINIO ŠIFRUOTO RYŠIO TINKLO VEIKLOS TĘSTINUMO VALDYMO PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vyriausybinių šifruoto ryšio tinklo veiklos tęstinumo valdymo planas (toliau vadinama – Valdymo planas) reglamentuoja Vyriausybinių ryšių centro prie Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento (toliau vadinama – VRC) valdomo Vyriausybinių šifruoto ryšio tinklo (toliau vadinama – VŠR tinklas) veiklos tęstinumo užtikrinimą. Valdymo planas privalomas visam VŠR tinklo personalui.

2. Valdymo planas parengtas vadovaujantis Bendraisiais elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. 83-2075; 2007, Nr. 49-1891), Saugos dokumentų turinio gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1V-172 (Žin., 2007, Nr. 53-2070), Vyriausybinių šifruoto ryšio tinklo duomenų saugos nuostatais (toliau vadinama – Nuostatai), taip pat kitais teisės aktais, reglamentuojančiais duomenų tvarkymo teisėtumą, duomenų tvarkytojų veiklą ir duomenų saugos valdymą.

3. Valdymo plane vartojamos sąvokos atitinka Bendruosiuose elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimuose, Saugos dokumentų turinio gairėse, Nuostatuose ir kituose duomenų saugos tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

4. Valdymo planas įsigalioja esant nenumatytai situacijai - veiksams ir/ar aplinkybėms (pvz., stichiniai gamtos veiksniai, gaisras, įrangos gedimai ir t. t.), keliantiems pavojų VŠR tinklo personalo gyvybei ar sveikatai, dėl kurių gali būti pažeista/prarasta techninė įranga ir/arba prarasta informacija, reikalinga VŠR tinklo naudotojų funkcijoms vykdyti.

5. VŠR tinklo veikla laikoma atkurta, jeigu tinklo prieinamumas yra atkurtas ne mažiau kaip 90 procentų VŠR tinklo naudotojų.

6. VŠR tinklo veiklos atkūrimas finansuojamas iš VŠR tinklo valdytojo valdomų lėšų.

7. Už Valdymo plano įgyvendinimą atsakingi VŠR tinklo valdytojas ir jo paskirtas VŠR tinklo Administratorius, Saugos įgaliotinis, VŠR tinklo naudotojų įstaigos ir jų paskirti naudotis VŠR tinklu asmenys – VŠR tinklo naudotojai.

8. Už Valdymo plano įgyvendinimo organizavimą ir kontrolę atsakinga VŠR tinklo veiklos tęstinumo valdymo grupė.

9. VŠR tinklo veiklos atkūrimo grupės, VŠR tinklo Administratoriaus, Saugos įgaliotinio veiksmai nenumatytos situacijos metu nurodyti VŠR tinklo veiklos tęstinumo užtikrinimo detalajame plane (1 priedas).

II. ORGANIZACINĖS NUOSTATOS

10. VŠR tinklo veiklos tęstinumo valdymo grupės (toliau vadinama – veiklos valdymo grupė) sudėtis:

10.1. VRC direktorius (veiklos valdymo grupės vadovas);

- 10.2. VRC direktoriaus pavaduotojas (veiklos valdymo grupės vadovo pavaduotojas);
- 10.3. VRC Nacionalinio komunikacijų apsaugos skyriaus (toliau vadinama – NKAS) viršininkas;
- 10.4. Saugos įgaliotinis.
- 11. Veiklos valdymo grupės funkcijos:
 - 11.1. nenumatytos situacijos analizė ir sprendimų VŠR tinklo veiklos tęstinumo valdymo klausimais priėmimas;
 - 11.2. bendravimas su viešosios informacijos rengėju ir viešosios informacijos skleidėju atstovais;
 - 11.3. bendravimas su kitų informacinių sistemų veiklos tęstinumo valdymo grupėmis;
 - 11.4. atsižvelgiant į nenumatytos situacijos pobūdį, informavimas avarinių tarnybų ar teisėsaugos institucijų, bendravimas su kitomis institucijomis, institucijų darbuotojais ir kitomis interesų grupėmis;
 - 11.5. finansinių ir kitų išteklių, reikalingų VŠR tinklo veiklai atkurti įvykus nenumatytai situacijai, naudojimo kontrolė;
 - 11.6. VŠR tinklo duomenų fizinės saugos organizavimas įvykus nenumatytai situacijai;
 - 11.7. esant būtinumui, organizavimas perkėlimo VŠR tinklo naudotojų, dirbančių nenumatytos situacijos įvykio vietoje, bei VŠR tinklo įrangos į atsargines patalpas (žmonių, daiktų, įrangos gabenimas ir jo organizavimas).
- 12. VŠR tinklo veiklos atkūrimo grupės (toliau vadinama – veiklos atkūrimo grupė) sudėtis:
 - 12.1. VRC direktoriaus pavaduotojas (veiklos atkūrimo grupės vadovas);
 - 12.2. Saugos įgaliotinis (veiklos atkūrimo grupės vadovo pavaduotojas);
 - 12.3. VRC Nacionalinio šifrų paskirstymo skyriaus (toliau vadinama – NŠPS) specialistas;
 - 12.4. VŠR tinklo administratorius.
- 13. Veiklos atkūrimo grupės funkcijos:
 - 13.1. VŠR tinklo veiklos atkūrimo priežiūra ir koordinavimas;
 - 13.2. VŠR tinklo komutacinės dalies veikimo atkūrimo organizavimas;
 - 13.3. VŠR tinklo duomenų atkūrimo organizavimas;
 - 13.4. taikomųjų programų tinkamo veikimo atkūrimo organizavimas;
 - 13.5. kriptografinių parametrų atnaujinimo/keitimo organizavimas;
 - 13.6. kitos veiklos atkūrimo grupei pavestos funkcijos.
- 14. Įvykus nenumatytai situacijai patalpose, kuriose yra VŠR tinklo komutacinė ar kriptografinė įranga:
 - 14.1. VŠR tinklo administratorius apie nenumatytą situaciją nedelsdamas informuoja Saugos įgaliotinį.
 - 14.2. Saugos įgaliotinis apie nenumatytą situaciją nedelsdamas informuoja VRC direktoriaus pavaduotoją;
 - 14.3. Saugos įgaliotinis informaciją įrašo VŠR tinklo nenumatytų situacijų registravimo žurnale (2 priedas);
 - 14.4. VŠR tinklo administratorius atkūrus VŠR tinklo funkcionavimą apie tai nedelsdamas informuoja veiklos atkūrimo grupę;
 - 14.5. Veiklos atkūrimo grupė organizuoja žalos VŠR tinklo duomenims, techninei, programinei įrangai vertinimą, koordinuoja VŠR tinklo veiklai atkurti techninės, sisteminės ir taikomosios programinės įrangos įsigijimą.
- 15. Įvykus nenumatytai situacijai VŠR tinklo naudotojų patalpose, kuriose įrengta VŠR tinklo darbo vieta:
 - 15.1. VŠR tinklo naudotojai apie nenumatytą situaciją informuoja Saugos įgaliotinį/VŠR tinklo administratorių, pagal galimybes vykdo jų nurodymus arba vadovaujasi Vyriausybės

šifruoto ryšio tinklo saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklių (toliau vadinama – Taisyklės) reikalavimais užtikrindami VŠR tinklo įrangos saugumą;

15.2. Saugos įgaliotinis informaciją įrašo VŠR tinklo nenumatytų situacijų registravimo žurnale, informuoja apie nenumatytą situaciją VŠR tinklo administratorių ir VRC direktoriaus pavadootoją;

15.3. VŠR tinklo administratorius atkūrus VŠR tinklo funkcionavimą apie tai nedelsdamas informuoja veiklos atkūrimo grupę.

16. VŠR tinklo administratoriaus, Saugos įgaliotinio ir VRC budėtojo telefono numeriai, elektroninio pašto adresai skelbiami Taisyklėse ir VŠR tinklo naudotojų sąrašė, esančiame VRC interneto svetainės „www.vrc.lt“ srityje „Paslaugos“.

17. Nenumatytos situacijos metu sunaikinta techninė, sisteminė ir taikomoji programinė įranga išsigyjama teisės aktų nustatyta tvarka, išsigijimo ištekliai padengiami iš valstybės biudžeto ir kitų šaltinių.

III. APRAŠOMOSIOS NUOSTATOS

18. VRC patalpų, kuriose yra VŠR tinklo komutacinė dalis, saugomos kriptografinės priemonės ir kita tinklo įranga, detalūs planai saugomi VRC Fizinės apsaugos skyriuje.

19. VŠR tinklo administravimo, VŠR tinklo techninės ir programinės įrangos sąrašai, VŠR tinklo specifikacija saugomos NKAS.

20. VŠR tinklui skirtos, bet laikinai nenaudojamos kriptografinės priemonės ir kita tinklo įranga saugomos NŠPS.

21. Už VŠR tinklo atsarginių duomenų kopijų darymą, saugojimą, duomenų iš VŠR tinklo atsarginių duomenų kopijų atkūrimą atsako VŠR tinklo administratorius.

22. Esant nenumatytai situacijai, su VŠR tinklo veiklos tęstinumo valdymo grupės ir veiklos atkūrimo grupės nariais susisiekiama skambinant VRC operatoriui. VRC operatoriaus telefono numeris:

- skambinant VŠR tinklo telefono aparatu, rinkti „0“;
- bendrojo naudojimo tinklo tel.: (8 5) 266 3066, (8 5) 212 3320;
- faksas (8 5) 5 266 3020.

IV. PLANO VEIKSMINGUMO IŠBANDYMO NUOSTATOS

23. Saugos įgaliotinis organizuoja plano veiksmingumo išbandymą. Plano veiksmingumo išbandymo data nustatoma kartą per du metus spalio mėnesį. Plano veiksmingumo išbandymo dieną imituojamos nenumatytos situacijos, jų metu atsakingi pasekmių likvidavimo vykdytojai atlieka veiksmus nenumatytų situacijų padariniams likviduoti.

24. Saugos įgaliotinis atsakingas už plano veiksmingumo išbandymo metu pastebėtų trūkumų ataskaitos parengimą ir pateikimą VŠR tinklo valdytojui.

25. Plano veiksmingumo išbandymo metu pastebėti trūkumai šalinami vadovaujantis operatyvumo, veiksmingumo ir ekonomiškumo principais.

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos

vidaus reikalų ministerijos

2010 m. rugsėjo 29 d. raštu Nr.1D-7371(6)

Vyriausybinių šifruoto ryšio tinklo
veiklos tęstinumo valdymo plano
1 priedas

VYRIAUSYBINIO ŠIFRUOTO RYŠIO TINKLO VEIKLOS TĘSTINUMO UŽTIKRINIMO DETALUSIS PLANAS

Eil. Nr.	Pavojaus rūšys	Pirmaeiliai veiksmai	Pasekmės likvidavimo veiksmai	Atsakingi vykdytojai
1.	Stichiniai gamtos reiškiniai (potvynio, uragano, oro ir kt. pavojus)	1.1. Nenumatytos situacijos pasekmės įvertinimas, priemonių plano pavojui sustabdyti ir padarytai žalai likviduoti sudarymas ir įgyvendinimas	1.1.1. Nenumatytos situacijos metu padarytos žalos įvertinimas 1.1.2. Priemonių plano pavojui sustabdyti ir padarytai žalai likviduoti sudarymas 1.1.3. Darbuotojų informavimas, padarytą žalą likviduojančių darbuotojų instruktavimas 1.1.4. Nenumatytos situacijos metu padarytos žalos likvidavimas, pirmosios pagalbos suteikimas nukentėjusiems darbuotojams	Veiklos atkūrimo grupė Veiklos atkūrimo grupė VŠR tinklo saugos įgaliotinis VŠR tinklo administratorius

2.	Gaisras	<p>2.1. Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos informavimas</p> <p>2.2. Gaisro gesinimas ankstyvoje stadijoje</p> <p>2.3. Darbas pavojaus zonoje:</p> <p>2.3.1. Tinklo įrangos evakuacija iš pavojaus zonos;</p> <p>2.3.2. Kitų gaisro atveju potencialiai pavojingų įrenginių išjungimas/evakuacija</p>	<p>2.1.1. Įvykio vietos lokalizavimas</p> <p>2.1.2 Darbuotojų informavimas apie pasitraukimą iš pavojaus zonos</p> <p>2.1.3 Tinklo įrangos evakuacijos iš pavojaus zonos vykdymas/vykdymo kontrolė</p> <p>2.1.4 Nenumatytos situacijos metu padarytos žalos įvertinimas</p> <p>2.1.5 Padarytą žalą likviduojančių darbuotojų instruktavimas</p> <p>2.1.6 Nenumatytos situacijos metu padarytos žalos likvidavimas</p>	<p>VŠR tinklo saugos įgaliotinis</p> <p>VŠR tinklo saugos įgaliotinis</p> <p>VŠR tinklo saugos įgaliotinis ir</p> <p>VŠR tinklo administratorius</p> <p>Veiklos atkūrimo grupė</p> <p>VŠR tinklo saugos įgaliotinis</p> <p>VŠR tinklo administratorius</p>
3.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai	<p>3.1. Energijos tiekimo sutrikimo priežasčių nustatymas</p> <p>3.2. Kreipimasis į energijos tiekimo tarnybą dėl elektros tiekimo sutrikimo trukmės ir pašalinimo galimybių</p> <p>3.3. Esant reikalui, komutacinės ir kitos tinklo įrangos elektros maitinimo išjungimas</p> <p>3.4. Sutrikimų pašalinimas</p>	<p>3.1.1. Rekomendacijų iš energijos tiekimo tarnybos gavimas</p> <p>3.1.2. Padarytos žalos įvertinimas</p> <p>3.1.3. Padarytos žalos likvidavimas</p>	<p>VŠR tinklo administratorius</p> <p>Veiklos atkūrimo grupė</p> <p>VŠR tinklo administratorius</p>
4.	Vandentiekio ir šildymo sistemų sutrikimai	<p>4.1. Vandentiekio ar šildymo paslaugų teikėjų informavimas</p> <p>4.2. Sutrikimo šalinimo prognozės skelbimas</p>	<p>4.1.1. Paslaugų teikėjų rekomendacijų gavimas</p> <p>4.1.2. Darbuotojų informavimas apie rekomendacijas</p> <p>4.1.3. Padarytos žalos įvertinimas</p> <p>4.1.4. Padarytos žalos likvidavimas</p>	<p>VŠR tinklo administratorius</p> <p>VŠR tinklo saugos įgaliotinis</p> <p>Veiklos atkūrimo grupė</p> <p>VŠR tinklo administratorius</p>

5.	Ryšio linijų sutrikimas	5.1. Ryšio linijų sutrikimo priežasčių nustatymas 5.2. Ryšio tarnybų informavimas, sutrikimo trukmės ir šalinimo prognozės	5.1.1. Ryšio paslaugų teikėjo rekomendacijų gavimas 5.1.2. Sutrikimo likvidavimas. Nustatyti ir įgyvendinti priemonės, kad sutrikimai nesikartotų	VŠR tinklo administratorius VŠR tinklo administratorius
6.	Įsilaužimas į tinklui priklausanti kompiuterį	6.1. Priežasčių, dėl kurių buvo įvykdytas įsilaužimas, nustatymas 6.2. Priežasčių šalinimo ir žalos likvidavimo priemonių plano sudarymas ir įgyvendinimas	6.1.1. Padarytos žalos įvertinimas 6.1.2. Pasekmių likvidavimo priemonių plano sudarymas ir įgyvendinimo kontrolė 6.1.3. Nenumatytos situacijos pasekmių likvidavimas	Veiklos atkūrimo grupė Veiklos atkūrimo grupė VŠR tinklo administratorius
7.	Nekriptografinės tinklo įrangos sugadinimas ir/arba praradimas	7.1. Esant reikalui, pranešti teisėsaugos tarnybai apie įvykį 7.2. Žalos likvidavimo priemonių plano sudarymas ir įgyvendinimas	7.1.1. Teisėsaugos tarnybos nurodymų vykdymas 7.1.2. Padarytos žalos įvertinimas 7.1.3. Padarytą žalą likviduojančių darbuotojų instruktavimas 7.1.4. Nenumatytos situacijos pasekmių ir padarinių likvidavimas	VŠR tinklo saugos įgaliotinis ir VŠR tinklo administratorius Veiklos atkūrimo grupė VŠR tinklo saugos įgaliotinis VŠR tinklo administratorius
8.	Programinės įrangos sugadinimas, praradimas	8.1. Priežasčių, dėl kurių buvo sugadinta /prarasta programinė įranga, nustatymas 8.2. Priežasčių šalinimo ir žalos likvidavimo priemonių plano sudarymas ir įgyvendinimas	8.1.1. Padarytos žalos įvertinimas 8.1.2. Duomenų atkūrimas iš atsarginių kopijų	Veiklos atkūrimo grupė VŠR tinklo administratorius
9.	Tinkle tvarkomos įslaptintos informacijos konfidencialumas	9.1. Vadovybės informavimas 9.2. Priežasčių, dėl kurių buvo prarastas informacijos konfidencialumas, nustatymas 9.3. Priežasčių šalinimo ir žalos	9.1.1. Vadovybės nurodymų vykdymas 9.1.2. Nenumatytos situacijos metu padarytos žalos įvertinimas 9.1.3. Žalą likviduojančių darbuotojų instruktavimas	VŠR tinklo saugos įgaliotinis ir VŠR tinklo administratorius Veiklos atkūrimo grupė

	cialumo pažeidimas	likvidavimo priemonių plano sudarymas ir įgyvendinimas	9.1.4. Priežasčių, dėl kurių buvo pažeistas informacijos konfidencialumas, likvidavimas	VŠR tinklo saugos įgaliotinis VŠR tinklo administratorius
10.	Vagystė	10.1. Pranešti teisėsaugos tarnybai apie įvykį 10.2. Žalos likvidavimo priemonių plano sudarymas ir įgyvendinimas	10.1.1. Teisėsaugos tarnybos nurodymų vykdymas 10.1.2. Vagystės metu padarytos žalos įvertinimas 10.1.3. Vagystės padarinių likvidavimas	VŠR tinklo saugos įgaliotinis ir VŠR tinklo administratorius Veiklos atkūrimo grupė VŠR tinklo administratorius
11.	Pavojingas (įtartinas) radinys	11.1. Pranešti teisėsaugos tarnybai ir vadovybei apie įvykį	11.1.1. Teisėsaugos tarnybos ir vadovybės nurodymų vykdymas	VŠR tinklo saugos įgaliotinis ir VŠR tinklo administratorius
12.	Įvykis, susijęs su teroristine veikla	12.1. Pranešti teisėsaugos tarnybai ir vadovybei apie įvykį 12.2. Darbuotojų evakavimas (esant teisėsaugos tarnybos rekomendacijai)	12.1.1. Teisėsaugos tarnybos ir vadovybės nurodymų vykdymas 12.1.2. Darbuotojų informavimas apie gautus nurodymus	VŠR tinklo saugos įgaliotinis ir VŠR tinklo administratorius VŠR tinklo saugos įgaliotinis
13.	Darbuotojų praradimas	13.1. Vadovybės informavimas	13.1.1. Trūkstančių darbuotojų paieška	Veiklos atkūrimo grupė
14.	Kriptografinis incidentas	14.1. Vadovybės informavimas 14.2. Kriptografinio incidento valdymas	14.1.1. Priežasties nustatymas ir pasekmių įvertinimas 14.1.2. Pasekmių likvidavimo organizavimas 14.1.3. Tinklo/tinklo darbo vietos darbingumo atkūrimas	Veiklos atkūrimo grupė Veiklos atkūrimo grupė VŠR tinklo administratorius

Vyriausybinių šifruoto ryšio tinklo
veiklos testavimo valdymo plano
2 priedas

**VYRIAUSYBINIŲ RYŠIŲ CENTRAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SAUGUMO DEPARTAMENTO**

VYRIAUSYBINIO ŠIFRUOTO RYŠIO TINKLO NENUMATYTŲ SITUACIJŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS

Pildymo pradžia 20 m. d.

Eil. Nr.	Nenumatyta situacija						
	VŠR tinklo naudotojo institucijos pavadinimas	Požymio kodas	Įvykio aprašymas	Pradžia (metai, mėnuo, diena, valanda)	Pabaiga (metai, mėnuo, diena, valanda)	Pašalino (vardas, pavardė)	VŠR tinklo saugos įgaliotinis (vardas, pavardė, parašas)
1							
2							
3							
4							
5							
6							

Nenumatytos situacijos požymiai:

1. stichiniai gamtos reiškiniai; 2. gaisras; 3. elektros energijos tiekimo sutrikimai; 4. vandentiekio ir šildymo sistemų sutrikimai; 5. ryšio linijų sutrikimas; 6. įsilaužimas į tinklui priklausanti kompiuterį; 7. nekriptografinės tinklo įrangos sugadinimas ir/arba praradimas; 8. programinės įrangos sugadinimas, praradimas; 9. tinkle tvarkomos išlaptintos informacijos konfidencialumo pažeidimas; 10. vagystė; 11. pavojingas (įtartinas) radinys; 12. įvykis susijęs su teroristine veikla; 13. darbuotojų praradimas; 14. kriptografinis incidentas.